

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odgovoda.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posameznii listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 6.

V Mariboru, dne 7. februarija 1901.

Tečaj XXXV.

Slovenskim mladeničem!

Mi gremo naprej, mi gremo naprej,
mi strelici!

Naša mladina je naš up, naša nada! Tako govorijo ob različnih priložnostih z velepomenljivim obrazom slovenski govorniki. Zraven pa mislijo navadno le na učeče se mladino, na dijaštro. Na čvrste sinove slovenskih kmetov in delavcev so naši politiki doslej le prav malo mislili. A vendar veljajo tudi o tej mladini v polni meri besede: Naša mladina je naš up, naša nada! V sedanji kmetski mladini nam dozorevajo naši bodoči slovenski možje. Kakoršni bodo ti možje, takšna bo naša prihodnja politika, takšna bo naša bodočnost.

Mi smo sklenili, se odslej večkrat v predalih našega lista prijateljski pogovarjati z našo kmetsko mladino. Prepričani smo, da je za to nalogo pred vsem naš list opravičen in poklican. Saj je njegov namen, odkar se je porodil, zahajati v slovenske kmetske hiše, tamkaj učiti in zabavati ter deliti s kmetsko družino žalost in veselje. In slovenske hiše so nam rade odpirale svoja vrata. V njih imamo največ čitateljev, a tudi veliko število sodelovalcev. V zadnjem času so se pa nam s posebno zaupljivostjo približali iz kmetskih hiš tudi vrlji mladeniči. Ne samo, da so postali po nekod neumorni širitelji našega lista, ampak postali so tudi naši marljivi sotrudniki. Lahko rečemo, da je v vsaki številki po več dopisov in novic, ki so potekli iz pesca slovenskih mladeničev. Naši mladeniči

nam odpirajo svoja srca, in mi spoznavamo v njih svoje prijatelje, svoje pobratime.

Prijatelj je do prijatelja odkritosčen in zato bomo mi danes odkritosčeni do svojih mladih prijateljev, do slovenskih mladeničev. Rekli bomo, kakšni morajo biti po naših nazorih slovenski mladeniči, da bo vsak resen slovenski politik lahko manje gledal zares kot na nado, na up boljše bodočnosti slovenskega naroda. Po našem prepričanju morata slovenske mladenice dičiti pred vsem dve lastnosti. In kateri sta te dve lastnosti?

Odločnost v načelih je prva. Slovenski mladeniči! Dve svetinji ste sprejeli od svojih starišev, od svojih očetov, te dve svetinji sta sveta katoliška vera in slovenski jezik. V teh dveh svetinjah prebiva blagoslov za vas, prebiva vaša sreča. Kdor si je dal le jedno oskruniti ali celo iztrgati, ta je onečastil spomin na svoje stariše, prodal svoj značaj. Veliko ludi, tudi pri nas na Slovenskem, lazi za var, da bi vam ukrali dragoceni svetinji, ki ste ju sprejeli od svojih starišev. Izpodkopati vam hočejo vašo vero, omrziti vam hočejo katoliško cerkev, odtujiti vas hočejo od duhovnikov, osmešiti vam hočejo vaš slovenski jezik, vsiliti vam hočejo tuj jezik in tuge šege. Mladenci, ne udajte se tem nasprotnikom, stojte trdno in odločno. Vera in jezik je vaša dedčina, propalica in ničvrednež oni, ki zapravi dedčino pradedov. V verskih in narodnih rečeh, tukaj ne smete poznati nobene popustljivosti, nasprotniki vere in slovenskega jezika so vaši sovražniki in tem se ne smete nikdar in nikoli ukloniti. Neomahljivost in odločnost v načelih je znak

moškega značaja. In značajev hočemo, značajev potrebujemo.

Delavnost je druga lastnost. Kamor je Previdnost božja postavila človeka, tam mora pokazati svojega moža. Mladenci! Vi ste odločeni, da postanete prej ali slej posestniki slovenske zemlje. Na tej zemlji vam je ustanoviti vašo zemeljsko srečo. Dandanes so za kmeta nesrečni časi. Mnogokaj je povzročilo to nesrečo. Med razlogi je gotovo tudi ta važen, da se našim pridnim kmetom pre malo skrbi za gospodarsko-strokovno izomiko. Naša zemlja je bogata, treba je vdigniti vse zaklade. Če ne storimo tega mi, prišli bodo tuje. Mladenci, poučujte umno gospodarstvo v vseh panogah. Ker vam niso na razpolago take šole, bodite samouki. Nihče se ne spodtika, če berete kratkočasne, zabavne knjige. A prva skrb vam bodi strokovna izobrazba. V izobraževanju bodite neumorno delavni. Ne moremo si lahko misliti lepše bodočnosti, nego v kateri vidimo nastopati razumne, izobražene kmete. O delavnosti v vaših domačih opravilih ne bomo obširnejše govorili. Ta je samoumevna.

Odločnost in delavnost, to sta dve lastnosti, kateri se nam zdita najlepši na naših mladeničih. Ako bosta dičili kmalu vsakega slovenskega mladeniča, potem bomo navdušeno zapeli pesem: Mi gremo naprej, mi gremo naprej, mi strelici!

Listek.

Črtice iz zgodovine našega naroda.

7. Še nekoli o družnem življenju.

A. Zakon.

Ko smo govorili o zadrugah, smo pokazali, da so v gospodarstvenem oziru bile popolnoma samostalne ter v nikaki zvezi druga z drugo. Radi tega je tudi vsaka prestop uda v drugo smatrala za izgubo, dobro računajoč, da so delavše moči kapital. To dejstvo je zadržano blagostanje izvestno podpiralo in pospeševalo, a ravno tako je na drugi strani bilo od zla, in sicer od najhujšega. Zakoni so se namreč mogli sklepati le med udi iste zadruge; znano pa je, da zvezne med sorodniki v zdravstvenem oziru ne vplivajo dobro; vendar so nastale še hujše posledice, kadar je predmet ljubezni bil v tuji zadrugi, kajti možu ni preostajalo drugega, nego da je vzel s silo, kar se mu je odrekalo, t. j., da je ob ugodni priliki nevesto ugrabil ter z njo odbežal na dom; pri tem se pa namreč ni le sam tvegal glave, ampak oškodovana zadruga je za njim pridrvila z orožjem, in vnel se je boj med zadrugama. Rop je zahteval osvete. Pa ko bi vsaj bilo pri tej

osveti ostalo! Toda često smrtno sovraščvo se v poznejših rodovih ni bilo ugaslo.

Tako je bilo izprva; sčasoma pa se je stvar toliko ublažila, da se je ženin osvete mogel obvarovati z odškodnino, ki jo je nevestini zadrugi dal, in tekom časa se je še ta odškodnina čim dalje tem bolje krila.

Nazadnje so se zakoni iz zadruge v zadrugo dovolili brezpogojno, in običajno je celo postalo, da je nevestina zadruga prvo jutro po sklepu zakona prinesla novi ženi raznih darov na dom, takozvano »jutrnjino«.

Na nekdanji rop spominjajo še nekateri običaji, ki jih imajo tuintam pri ženitovanju, in kar nevesta prinese v zakon, se še danes imenuje jutrnjina ali jutrnja.

Dasi je bilo Slovanom kot pogonom dovoljeno imeli po več žen, vendar mnogoženstvo ni bilo običajno; mož je imel eno ženo, in le najimenitniji so jih gleštali po več.

Zakonska zvestoba se je na obeh straneh varovala jako strogo, in kazni za tiste, ki so se bili v tem oziru pregrešili, so bile naravnost grozovite. Vsled iega je pa tudi moralno življenje med Slovani bilo tako uzorno, da ga inorodni pisatelji v svojih poročilih enoglasno posebno poudarjajo.

B. Osebna imena.

Znano nam je, da so udje zadruge kakor plemena kot taki nosili skupno ime. Ali v

zadruži je moral vsak posameznik imeti še posebno ime, po kajem se je klical. To ime se je otrokom dajalo kar po rojstvu in sicer slovesno; tudi se je to vršilo po določenem obredu, o katerem nam pa natančnejšega nič znano. Zato pa vemo, kajšna imena so se otrokom dajala. Kakšna leki? Bili so čisto naravni vzroki, ki so nudili podlagu za tvoritev imen.

Ako je dete že dolgo časa bilo predmet vročih želj, se je nazvalo Željko, Željana, Nadislav, Nada, in če se je želja izpolnila prej, nego se je pričakovalo, tudi Nenad ali Nenada. Imena Prvan, Prvislav, Prvinica, kažejo ipak jasno, kaj se je z njimi hotelo povedati. Najčešča pa so bila takšna imena, v katerih se je izražala glavna želja, s kajo je imenodajavec pozdravljal novega zemljana. Želeč mu pred vsem zdravje in dolgo življenje, ga je imenoval Zdravko, Živko, Rastko, Dabiživ, Živana, želeč mu, naj je kedaj vrl in neustrašen branitelj pravice in domovine, pa Ljudovit (vit = zmagatelj) Boris, Srdan, Strahomir (mir = svet), Tvrđko (trd), Jaromir, Borivoj, Branimir (mir = mir), Ratimir (rat = boj) Ratko, Branko, Stojan, Ljuto, Ljuta, Brana, Jaroslava, Srčanica. Drugi imenodajavci zopet življenja niso shvatali tako resno in bili prepričani, da bo dete najsrcenejše, če se na

Državni zbor.

(Izv. poročilo.)

Prva seja.

Prva seja državnega zбора ne obeta kaj dobrega. Komaj je ministerski predsednik dr. Körber imenoval Poljaka dr. Weigelna kot starostnega predsednika, že so jeli na vsa grla kričati češki socialni demokrati. Dolgo se ni moglo razumeti, kaj hočejo. A zahtevali so, da naj Poljak Weigel govor — v poljskem jeziku. Po daljšem prestanku pozdravlja med vednim krikom Klofača in 4 tovarišev Weigel novoizvoljene poslance ter izrazuje željo, naj bi bil državni zbor resnično delaven, kar ni bil prejšnji skozi zadnja tri leta. Ko omenja smrti angleske kraljice Viktorije, začne goreti zopet v drugem kotu zbornice. Wolf in njegovi nemški tovariši vpijejo: Heil Burom! To Vam je bila zmešnjava v zbornici, veča kakor ob zidanju babilonskega turma. Kaj je nadalje govoril starosta poslancev, so razumeli samo le šteknografi, ki so stali zraven njega. Začelo se je klicati poslance po imenu, naj vsak stori običajno obljubo. Obetali so vsak v svojem maternem jeziku. Starosta Weigel naznanja slednjič, da hoče njegovo Veličanstvo 4. februarja v pondeljek ob 12. uri slovesno otvoriti državni zbor, potem da se obhaja prihodnja seja državnega zбора v torek ob 11. uri. Proti temu predlogu ni bilo ugovora. Splošno se sodi, da tudi sedajšnji državni zbor je mrtvo rojeno dete. »Prišel sem k pogrebu državnega zborja«, mi je reklo starznanec iz prejšnje dobe. Bomo videli.

Prestolni govor.

V ponedeljek je presvetli cesar otvoril državni zbor s prestolnim govorom. Omenil je, kako delo čaka državni zbor. Iz govora posnamemo za delavske stanove in za naš slovenski narod važne točke. Treba bo skrbeti za ureditev delavske dobe in delavskega varstva, za prisilno zavarovanje zasebnih uslužbencev in trgovskih pomočnikov. Glede poleg dela se zahteva precejšnje povišanje fonda za melioracije in ureditev rek, preosnova terminske kupčije na borzi in kupčije s kmetskimi pridelki in predloge o organizaciji kmetskih zadrug. Zakonito treba urediti izseljevanje, preskrbeti za širne sloje stanovanj, ki so npravno in zdravstveno primerna, omejiti pisanjevanje. Vlada ne bo ničesar zamudila, da povzdigne šolstvo in zagotovi nравnoversko vzgojo mladine. Glede na rodnostnega vprašanja se priporoča zakonita ureditev. Vlada je dolžna, da ne izpremenjeno

ohranje in otnost jezika v gotovih upravnih zadevah kot starodavno izkušeno sredstvo. Zadnji stavek je vzbudil med slovenskimi poslanci veliko začudenje, tembolj ker se letos prvikrat v prestolnem govoru ni naglašala enakopravnost vseh narodov in jezikov.

Pri prestolnem govoru je bilo navzočih obilo poslancev in drugega občinstva, ki so bili radovedni zlasti na odstavek o jezikovnem vprašanju. Nekateri so pričakovali nemirov, a so se motili. Čehov, socialistov in nemških radikalcev ni bilo zraven in za to se je vršilo vse mirno brez motenja. Cesar je govoril s krepkim in zvenecim glasom.

Druga seja.

V seji 5. februarja so se poslanci po žrebu razdelili v 9 oddelkov po 47 in 48 poslancev. Tem oddelkom so se (zopet po žrebu) izročili volilni zapisniki. Te zapisnike pregledajo posamezni poslanci in se bo o tem poročalo v seji 8. februarja. Če se odobri sto volitev, se more voliti predsedništvo. To bi se imelo zgoditi tudi že prihodnji petek. Zdaj je še neodločeno, se li izvoli prejšnje predsedništvo ali ne.

Pri današnji seji so se tudi naznani tiste volitve, proti katerim se je vložil ugovor. Takih volitev je veliko, med drugimi tudi volitev dr. Pomerja za celjsko mestno skupino.

Ko je češki perovodja v seji 5. februarja v češkem jeziku neki ugovor, so zagnali grozen hrup nemški radikalci (Wolf in tovariši), češ: v državnem zboru se sme govoriti le nemški. Temu kriku so zagnali nasprotni krik in hrup češki narodnjaki. Mir je nastal še le potem, ko je predsednik napovedal prihodnjo sejo za soboto 9. februarja, a nemški narodnjak Kaiser se je temu uprl ter zahteval sejo za prihodnji petek. Predsednik pravi, da po njegovem mnenju se zamorejo zapisniki o volitvah pregledati še le do sobote. Toda pri glasovanju je obveljal predlog Kaiserja, za katerega so glasovali tudi — Poljaki. Vse se je čudilo, da so Poljaki glasovali proti predlogu svojega rečnika, starostnega predsednika dr. Weiglina.

Politični ogled.

Baron Pražak umrl. Dne 31. januarja je v starosti 81 let umrl baron Alojzij Pražak, ki je bil od leta 1882 do 1892 člen Taaffevega ministerstva in od 1881 do 1888 tudi vodja pravosodnega ministerstva, v kateri

njem izpolni, kar pravijo imena Veselin, Veselko, Tešimir (tešiti = tolažiti), Veselica. Dete, ki naj je od vseh ljubljeno in uživa čast, je dobilo ime Ljuboslav, Dragomir, Mnogomil, Častimir, Blagoslava, ki naj mu je dana oblast, Vladislav, Vladimir, Vsevlad, Vlastica, ki naj je modro in bistrega uma, Sodimir, Znanoslav, Dobromisl, Bistra, Modrica, Sodka, ki naj ima druge določene lepe dušne dolžnosti, Milutin, Miroslav, Mirko Ljubomir, Tihomir, Tihomil, Dobromil, Miloš, Stanislav, Prostoljub, Dobrilo, Radovit (rad = delo, vit = tudi dobiček), Milica, Ljudmila, Blagovesta, Iskrena, Blaga, Mirna, Voljka (trdno voljo); a tudi telesne vrline so se otroku žezele, kar kažejo imena kakor Jačim, Velesil, Lepa, Divna, dočim imena Dragotin, Draga, Dragica, Ljuba, Ljubica znamujejo ljubimca staršev. Izraženo pa nahajamo v imenih tudi pobožnost, bodisi da se je dete smatralo za dar bogov: Božidar, Darovan, Nebodar, Dana, Darinka, bodisi pa tudi, da se je njih naklonjenosti priporočalo celo posebno: Božo, Bogoslav, Bogomil, Bogomila. Čudno se nam bo prvi hip zdelo, da so v tvoritev imen služila tudi imena živali, rastlin in tudi rudnin; a treba le pomisliti, da je božanstvom bilo v prirodi posebej posvečeno to in ono, in da je sploh versto bilo najtesnejše spojeno s prirodo; taka imena

so bila Volk, Volkán, Volkun, Volkovo, Medved, Kuna, Košuta, Sokol, Grlica, Cvetko, Cveta, Cvetana, Jagoda, Grozdana, Breza, Lipa, Jelka, Zlatan, Zlata, Zlatica, Srebra, Bisera i. dr.

Večjidel jako lepa imena! Nekatera izmed njih služijo še danes za priimke, toda žalibog so že redka, druga kot prestave inodnih krstnih imen kakor Srečko za Feliks (20.3., 18.5.), Cvetko za Florjan (4.5.), Dragotin za Karol (4.11.), Volkovo za Wolfgang (31.10.), Bogomir za Gottfried (8.11.), Zlatan za Avreljan (16.6.), Bogoljub in Bogomil za Deokar (7.6. in 8.1.), Miroslav za Friderik (5.3. in 18.7.), Dobrogost za Bonaventura (14.7.), Božidar za Teodor (11.1. in 9.11.), Željko za Deziderij (11.2.), Zdravko za Valentín (14.2.), Dobromil za Bonifacij (5.6.), Ljubivoj za Amijat (13.9.), Ljubica za Amalija (10.7.), Zoroslava za Avrelja, Bogovoljka za Teonila (23.8.), nekatera pa kot izvirna katoliška krstna imena kakor Vladimir (15.7.), Vladislav (27.6.), Jaroslav (26.2.), Stanislav (7.5. in 13.11.), Ljudmila (16.9.).

C. Pobratimstvo.

Kdor se je rad družil, je sicer imel v mnogoštevilni zadrugi društva gotovo dovolj, ali za prijateljstvo v najglobocjemu pomenu besede se je drug najraje poiskal izven za-

lastnosti si je pridobil veliko zaslug tudi za slovensko uradovanje.

Povratek ruskega cara v Petrograd.

Dne 26. januarja povrnih se je ruski car po dolgi bolezni iz Livadije v Petrograd. Zaradi smrti kraljice Viktorije ni bilo službenega vspremema, a med potjo v Petrograd je carja povsodi pozdravljalo prebivalstvo z velikim navdušenjem. Zvezčer je bila v Petrogradu prirejena sijajna razsvetljiva.

General Gurko. Znani ruski general od Šipka pasa, feldmaršal Gurko je na svojem posestvu Sahárovu umrl. Rojen je bil leta 1828. Sploh jako nadarjen vojskoved, je zlasti zaslovel v rusko-turski vojni. Leta 1882. je postal generalni guverner v Varšavi, kjer je služil celih 12 let. A tukaj se je obnašal proti katoliškim Poljakom jako kruto.

Trozveza na Balkanu. Bolgarski knez Ferdinand je v Nišu obiskal srbsko kraljevsko dvojico. Gre se za zvezo Srbije, Bolgarije in Črne Gore pod vodstvom kralja Aleksandra proti Avstriji.

Angleško kraljico Viktorijo so pokopali dne 4. februarja v Fragmore. Pri pokopu je zastopal avstrijskega cesarja prestolonaslednika nadvojvoda Franc Ferdinand. Pri sprevodu se je pripeljal tako neprijeten dogodek. Med vožnjo so se ustavili konji, ki so peljali rakev. Mornarji so jih morali izpreči in so sami potegnili voz do cerkvenih vrat.

Vojska v Južni Afriki. Govori se, da misli nemški cesar Viljem posredovati pri Angležih v korist Burov. Ta govorica je pač le malo verjetna. Nizzemska mirovna zveza pa je poslala spomenico na novega angleškega kralja, naj začne svojo vlado z velikodušnim dejanjem in ustavi vojsko v Južni Afriki. Na to se ni prišel odgovor. Buri še vedno klestijo Angleže.

Dopisi.

Od Sv. Bolfenka pri Središču. Dragi nam »Slovenski Gospodar«! Tužnim srcem ti javljamo naše žalostno narodnostno stanje in naše propadanje. Živ dokaz, kako v narodnostenem oziru propadamo, je ptujski lažnjivi kljukec, kateri že zahaja k več hišam naše župnije, in sicer večinoma k onim, kateri so še politično neizobraženi. Imen teh zapeljanih sožupljanov tukaj ne bomo obvestili in jih obsojali, ker vemo, da so to storili le iz politične nevednosti. Glavni vzrok tega je le en par zlikovcev, kateri trobijo v germanski rog in ta list z vso močjo priporedajo, katerih imena pa za sedaj zamolčimo;

druge. To prijateljstvo, ki se je sklenilo slovesno in za žive dni, se je zvalo pobratimstvo, oziroma posestrimstvo. Sklepal se je med starimi in mladimi istega in različnega spola; moški se je zval pobratim, ženska je bila posestrima. Pobratimstvo je veljalo za sveto in neoskrunjivo; zahtevalo pa je, da si druga zaupata popolnoma vse, da sta si v pomoč v vsaki sili, in da je vsak izmed njiju vedno pripravljen za svojega pobratima nemudoma žrtvovati vse, tudi kri in življenje. Pobratim se je s pobratimom smatral tako tesno zvezanega kakor z rodnim bratom, priznavala pa ga je tudi vsa rodbina za svojca. Pobratimstvo je bilo poleg osebnih koristi še občeno pomembno zato, ker je zadruge vezalo ter v njih zaduševalo sebičnost in partikularizem.

Danes ga nahajamo le še v slovanskom jedru, v Rusih, pa tudi v Serbohrvati in Bulgarji, kjer ga je turčinstvo iznova oživilo. V Slovencih je menda izginilo popolnoma; a še l. 1851. je M. Majar o Koroščih v »Slov. Bčeli« poročal to-le: »Koroški Slovenci se tudi pobratijo in Slovenke se posestijo, in tedaj se zovejo bratje in sestre. Pobratjeni Slovenci se imajo za žlahto ter si pomagajo v potrebah. O semnjih, cerkvenih shodih itd. se vabijo na obed. Ako se hočeta na Zilji dva pobratiti, napijeta si na zdravje, rekoč: »Bodiva si brata! Pomozi ti Bog!« Ako se

te ptičke bomo obelodanili drugikrat, če se ne poboljšajo.

Iz navedenega je pač vsakemu razvidno, kako močno pogrešamo bralnega društva. Naše ljudstvo se je začelo probujati in hreni po višej omiki; ker mu pa manjka potrebni cvenk, da bi si naročilo dobre, v krščanskem duhu pisane slovenske časnike, zgrabi za to, kar je ceneje, in to je ptujski nemčurški list »Štajerc«. Kakor se gladni miški za »vado« na past nastavi slanina, ravno tako nemčurji nastajajo ta ceni in strupeni list našim po omiki hrepenečim, ravnokar probujenim sožupljanom, da je ložje zvabijo na svoje limanice.

Da bi se temu v okom prišlo, treba je osnovati bralno društvo, ker na ta način pridejo ljudje po najcenejsem potu do prav poučnega berila in dobrih slovenskih časnikov, katerih si seveda, bodisi kmet, nagorjak ali viničar, ni v stanu omisliti kot posameznik. Težavno je sicer storiti ta korak, ker nekaj naše inteligence tava po tevtonskih gozdih; ali s tem večjim zaupanjem se obračamo do naše slovensko misleče intelligence, naj se potrudi, naj žrtvuje svoje moči za blagor nižjih slojev, njim v povzdigo omike in duševnega procvita; ker le na ta način se bodo obvarovali, da ne pademo v žrelo germanskemu zmaju. — Narodno se prebjajoči bolfenski nižji sloji.

Od Sv. Ilja v Slov. gor. Ne morem si kaj, da ne bi čitateljem vrlega »Slovenskega Gospodarja« poročal, kako kaj tu ob najskrajni meji Slovenije v narodnem oziru napredujemo. Število naročnikov »Slovenskega Gospodarja« se je v preteklem letu izdatno pomnožilo. Za trdno upamo, da bodo v tem letu došli število jareninskih naročnikov. Dal Bog! Da bi ne manjkalo v nobeni slovenski hiši tega neustrašenega boritelja za vero, dom, cesarja! Tudi število udov Mohorjeve družbe je precej poskočilo. Mislimo, da bo v tem letu še bolj.

Tudi ob zadnjih državnozborskih volitvah je pokazala šentiljska župnija, da je tu ob meji trden in zaveden rod slovenski. Niti jednega nasprotnega moža nismo imeli. Dragi čitatelji »Slovenskega Gospodarja«, uganite, kdo neki vziga in vzujuva narodno zavest v Št. Ilju? Naš »Slovenski Gospodar« je ta! — Tudi bralno društvo je v številu udov malce poskočilo. Da ni bolj napredovalo, je več vzrokov, na kar bi društveni odbor rad opozoril. Nismo imeli niti bralne sobe, v knjižnici ni bilo nobenega reda, skoraj nič časnikov, še celo stalnega tajnika in knjižničarja nismo glestali. Vzemimo za vz-

hočeta v Rožu dve ženski posestriti, gresta k duhovniku, dasta za sveto mašo ter si obljubita, da hoče ista izmed njiju, ki bode dalje živela, dati za drugo, rajno, čitati sveto mašo. Na Zilji pa se drugače posestijo: Vsaka vzame čašo vina, rani se malo na srednjem prstu, pusti tri kaplje krvi kaniti v vino in potem nazdravi svoji prihodnji sestri.«

C. Gostoljubnost.

Med navadami, ki je motrimo pri starih Slovanih, je stala na prvem mestu gostoljubnost. Gostoljubni smo Slovani izmed vseh kulturnih narodov gotovo še danes najbolje, ali kar je te lastnosti med nami, je le senca gostoljubnosti staroslovanske. Naši prastariši so v tem oziru pretiravali. Da so tujega potnika radi sprejemali pod streho ter mu, čuvaje ga vsakoršnih nadlog, dajali spremstvo do bližnje zadruge, to je, ker gostiln ni bilo, bilo popolnoma umestno; toda, popotnik črez prag, in začela se je v hiši razsipnost brez konca in kraja. Kar je hiša glestala jela in pila, vse je moralo na mizo, in česa je nedostajalo, bilo je dovoljeno vzeti pri drugi zadruži. Kadar je v hiši bil gost, je vsa zadruga praznovala, in slovesa, kadar je odhajal, ni bilo konca. Če se je potniku pripetila kaka nesreča po nemarnosti onega, ki ga je sprejel, je oni, ki mu je bil gosta

gled vrle naše sosedne Jareninčane! Bralno društvo bo potem bolj uspevalo.

Želimo, da bi bralno društvo postalno središče šentiljskih Slovencev. Ne glejte vi mladeniči na to, če vas Höltschl in njegovi »bratci« gledajo po strani. Tudi on bo zginil od Št. Ilja, kakor lisjak, kadar mu postane grozdje prekislo. Le delajte tudi zanaprej za sveto vero in slovensko domovino. Na delo domoljubno! Iskreno nas veseli, da so vsi mladeniči na naši strani, in smemo s ponosom vsklikniti: bodočnost Št. Ilja je naša. Veseli nas tudi, da vidimo tudi na Majheničevi gostilni samoslovenski napis. Mislim, da se Št. Ilj ne bi podrl, če se tudi drugi napisi v tem spremenijo. — Egon v. Pistor je šel v »politični pensijon«. Srečen pot! — Vsem šentiljskim Bismarkovcem samozavestno kličemo: »Mi vstajamo, a Vas je strah!«

Šentiljski mladeniči.

Iz Rogatca. Dragi »Slovenski Gospodar«! Česa je treba rogačkim Slovencem storiti, da bodo tako urejeni in neustrašeni stali proti svojim nasprotnikom, kakor so stali naši hrabri Slatinčani na čelu vrlega g. Kušeca na volilnem zboru v Rogatcu. Kaj nam k temu manjka? Najpoprej posojilnice, to naj bi bila prva skrb Slovencem, posebno pa rogačkim, ker brez denarja se ne da nič storiti. Rodoljubi, osnujte si jo, in videli boste, da se bode naš kmet ojačil in ukrepil, ker mu ne bode treba okoli svojih nasprotnikov prosjačiti, kadar denar potrebuje. Drugič je potreba rogačkim Slovencem svoje gostilne, da bodo lahko sli svoji k svojim. To bi svetovali za zdaj. Bode prišel čas, da bodo treba zopet voliti in do tistega časa se vredite. Ne hodite vsak svoja pota, temuč z združenimi močmi kvišku in naprej. Bratje, čas je vstati iz spanja, in prijeti hitro za delo. Naše geslo pa bodi: vse za vero, dom, cesarja.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. (Zborovanje pol. narod. gospodarskega društva.) Ob določeni uri začne zborovanje g. predsednik P. ter pozdrazi društvene in častne goste, katerih se je veliko udeležilo, kakor že dolgo ne v tolikem številu. Predsednik omeni z gulinjivimi besedami veliko zgubo za naše društvo, zgubili smo preč. g. kan. Meška, ustanovitelja našega društva, dušo našega društva, omeni neprecenljivih zaslug podpor in dobrod od začetka društva 1871 doslej. Večna njim slava!

Predstavi s pozdravom novega g. župnika S., že društvenika od l. 1875, torej vsem znanega. Od smrti g. ustanovitelja doslej ni bilo zborovanja. Med tem so bile vo-

privadel, začel proti njemu boj, ker mu je osveta za tujca bila »pobožna dolžnost«. Če se pa je kdo zasačil, da tujca ni sprejel, smela se mu je požgati hiša, in zadelo ga je najgorje zaničevanje vseh.

Od kod tolika gostoljubnost? Da ni imela le vzroka v potrebi popotnikovi, da ni izvirila iz radovednosti, ker so tujci vedeli pripovedovati mnogo novic, kaže nam ves značaj slovenski. Saj smo slišali, kako ljubeznivi, prijazni in milosrčni so bili naši prastariši, ki so celo s sovražnikom ravnali kakor s prijateljem. Gotovo se jim je torej usmilil vsak človek, ki je hodil po tujem ter ni imel kam položiti glavo. Slišali pa smo tudi, da so vse, kar je prihajalo iz tujine, sprejemali s strastjo ter čislali više od svojega, torej tudi tujega človeka. Končno še je utegnilo pretirano gostoljubje nekoliko izvirati iz stalne nagnjenosti k veseljačenju.

Smešničar.

Jurček! Zdaj pa le mirno sedi, če ne boš tepen!« opominja mamka razposajenega Žoržka v železničnem vozlu. — »Mama, če me bote tepli, bom pa sprevodniku povedal, da sem že osem let star in vi bote morali kazen plačati.«

litve, pri katerih se je naš dosedajni drž. poslanec veleučeni g. dr. Gregorec poslanstvu odpovedal; večkrat je pri nas govoril o političnih razmerah, zmiraj se je gospod neumorno potegoval in deloval za pravice slovenskega katoliškega ljudstva pod gesлом: vse za vero, dom, cesarja. Hvala preč. g. dr. Gregorecu! Sto in stokratni živijo se razlega!

Predsednik nadaljuje: Naš novi poslanec je blagorodni g. dr. Ploj, dvorni svetnik, kateri je prevzel iste obljube in dolžnosti, kakor sploh vsi naši katoliški kmetski spodnjestajerski poslanci, kar mu tukaj zbrani v posebnem sklepu ali resoluciji naznamo: Današnji zborovalci politično narodno-gospodarskega društva pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. izrekajo iskreno željo, da bi slovenski kmetski poslanci spodnjestajerski v državnem zboru stopili le v tako zvezzo, katera bode pripravljena varovati verske, narodne in z vsem povdarkom tudi gospodarske želje spodnjestajerskih kmetskih volivcev. V dosegu izboljšanja gospodarskih teženj naj v trdni zvezi z drugimi slovenskimi kmetskimi zastopniki zastavijo vse svoje najboljše moči.

Predsednik da besedo g. župniku S., kateri govoril o praktičnem gospodarstvu, zlasti kmetijstvu, kako bi se v smislu dopisa c. kr. okraj. glavarstva, oziroma visoke namestnije, zamoglo kaj storiti v poboljšanje kmetijstva.

To društvo je tudi gospodarsko, ima namen razširjevati gospodarske vednosti; sredstva so mu: branje časnikov in primernih knjig v pouk in razveseljevanje, katere društvo oskrbi s prostovoljnimi doneski društvenikov. Omenja še korist in potrebo brati strokovne časnike in povdarja brati naše časnike, v katoliškem duhu izdane, kakor šni imamo dovolj, kateri nam bodo na razpolago v sobi v mežnariji, kjer se bomo shajali k večkratnemu pouku mladi gospodarji in mladeniči. Povabili bodo g. strokovnjake učitelje potovalne za poljedeljsvo, vinarstvo, sadjarstvo, živinorejo, čebelarstvo in si med seboj svoje skušnje v tej in oni reči priobčevali. To se je odobravalo. Lepo sveto so društveniki darovali za časnike. S trikratnim živijo na sv. Očeta in presv. cesarja se je sklenilo zborovanje. Na svidenje!

Iz ptujske okolice. Kako se naj podpirajo slovenski trgovci in obrtniki po mestih in trgi? Nasvet, ki ga je prinesel Vaš list v štev. 4. glede tega vprašanja, ni umesten in ne zadostuje. Naznana po časnikih stanejo denar, časniki inseratov ali naznani vendor ne morejo brezplačno tiskati! Če inseratov po časnikih ne dajo tiskati nasi trgovci in obrtniki sami, priznavajo, da njih ne potrebujejo, da izhajajo tudi brez časniškega priporočila! Kdo drugi tedaj najplačuje in da tiskati naznana?

Vsi tisti trgovci in obrtniki v Ptui, kateri po inseratih ali kakorkoli priporočajo nam Slovencem sovražni nemški in nemškatarki listi, so naši najhuji nasprotniki. Teh se mora vsak zaveden in pošten Slovenc ogibati! Ti trgovci in obrtniki so tudi občno znani! Pa slovenski gospodje in gospe, slovenski možje in žene, slovenski fantje in dekleta, ali se njih ogibljete tudi v s i ? — V Ptui še imajo vedno Bismark-ulico namesto cerkvene! Ali se je Slovenci ogibljejo v s i ? Vsem Slovencem so po imenu znani vsi trgovci in obrtniki, ki sede v mestnem in občinskem zastopu: vsem je znano, kaj vse ti gospodje zoper Slovence počnejo! In Slovenci ? ! Mestni odbornik Blanke tiska Petaverco in Štajerca, lista, ki napadata in grdita na nečuven način vse sloje slovenstva; Blanke je tiskal vse volilne oklice za Vračkota. Visenjake, tudi onega, ki zaradi izvolitve dr. Ploja preklinja ves slovenski kmečki stan, češ »zemlja mu naj ne rodi nobenega klasa in trta nobenega grozda.« Pa vendar še imamo Slovence, kateri nočejo razločevati med prijatelji in sovražniki, kateri nočejo oči odpreti in pri belem dnevu videti prijatelja in spoznati nasprotnika!

Ljubi živinici se ne more zameriti, če krene v mestu ali v trgu na krivo pot, posebno vsled stare navade! Človek pa ima od Boga pamet, da jo rabi, da vsako stopinjo prevdari in premisli, preden njo stori! Poboljšajmo se vendar enkrat!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Naši državni poslanci. Katoliško-narodni poslanci iz Kranjskega so prišli na Dunaj z naročilom svojih volilcev, da se tudi na Dunaju naj ne bratijo z liberalnimi poslanci. Vsled tega je bilo kar izpočetka znano, da ne bodo vsi slovenski poslanci sedeli v jednem klubu. Tako se je tudi v istini zgodilo. Katoliško-narodni poslanci so osnovali slovanski centrum, iz katerega bi naj bili izključeni njih največji politični sovražniki, kranjski liberalci. Za štajerske slovenske poslance je nastalo sedaj vprašanje, ali se naj pridružijo katoliško-narodnim poslancem, ki zastopajo kranjske kmete, ali pa liberalnim poslancem, ki zastopajo kranjska mesta? Poslanca Žičkar in Berks sta prisedla k zastopnikom kranjskih kmetov, Robič pa se je pridružil liberalnim zastopnikom kranjskih mest in ž njim je šel tudi dr. Ploj. Osupnilo je marsikoga, da sta Robič in dr. Ploj storila ta korak, ki zna postati tudi za našo domačo politiko na Spodnjem Štajerskem usodenem. Radi verjamemo, da sta ravnala Robič in dr. Ploj po svojem osebnem prepričanju, vendar v tem slučaju bi moralo za nju merodajno biti mišljene ogromne večine njunih volilcev. K slovanskemu centru so pristopili tudi katoliško-narodni Čehi in Rusini. Začasni vodja centra je dr. Šusteršič. Ostali slovenski poslanci so si s Hrvati osnovali hrvatsko-slovenski klub, kateremu načeluje dr. Ivčevič. Ker se še med obema zvezama vršijo pogajanja zaradi združitve, zato še danes ne izrečemo odločilne in zadnje besede.

Poslanec Žičkar je vložil v seji dne 5. februarja nujni predlog za državno podporo po mrazu in toči leta 1900 hudo pri zadetim občinam: Loke, Planinska vas, Št. Vid pri Planini, Vrh, Drensko rebro, Brezje in Senovo. G. vitez Berks pa je interpeliral justičnega ministra zavoljo nemških avkuliantov, ki so bili imenovani za čas zadnjih volitev za Celjsko mesto. Potem zavoljo imenovanja nemških uradnikov za Slov. Štajer.

«Triglav», društvo slovenskih vseučiliščnikov v Gradcu, je slavil dne 2. febr. v Mariboru petindvajsetletnico svojega obstanka. Mariborske Slovenke so poklonile ob tej prilikli »Triglavu« krasen in dragocen svilen slovenski trak za zastavonošo. Trak je vezen z zlatom in biserji ter ima okusno pozlačeno zaponko.

G. dr. Franjo Rosina nam naznanja: Z ozirom na to, da se raznaša v okolici glas, da budem pisarno takoj zaprl, naznanjam, da se preselim v Maribor šele meseca maja t. l. in da prevzame za menoj pisarno v Ljutomeru gosp. dr. Karol Grossmann, odvetnik, kateri vstopi do preselitve kot kompanjon v mojo pisarno. — V Ljutomeru, 3. februar 1901.

Dr. Franjo Rosina.

Zadružno gibanje. Dne 3. februar je imela kmetijska zadruga za mariborski in in ptujski okraj s sedežem v Slivnici prvo glavno skupščino v gostilni g. Grizolda v Račah. Predsednik zadruge g. A. Mlakar je otvoril skupščino, pozdravil navzoče ter imenoval zapisnikarjem g. Fr. Pišeka. Na to je g. prefekt Korosec iz Maribora razložil na kratko velik pomen zadružništva za gospodarski napredok slovenskega kmeta, opominjal zadrugarje, da je podlaga za prospiranje zadružništva predvsem dejanska krščanska ljubezen ter jih navduševal, naj vstrajajo na započeti poti, naj se ne dajo preplašiti po nobenih ovirah, ki se jim bodo

gotovo še stavile od mnogih strani. G. Fr. Pišek je pojasnjeval koristno delovanje mlade zadruge. Govorilo se je tudi o pristopu k centralni zadrugi. Na to se je odobril račun. Mlada zadruga je delovala komaj 6 mesecev, a imela že 51.802 K denarnega prometa. Tik kolodvora ima tudi vzorno urejeno skladišče. Storili so se že koraki, da dobri skladišče poseben železni tir na kolodvor. Lega skladišča tik kolodvora in na tako živahnih cesti obeta skladišču lepo bodočnost, za katero z vsemi močmi skrbijo sedanji zadrugari slivniške zadruge. Napreduj in razcvitaj se, mlada zadruga!

Preosnovno obrtnega zadružništva baje, kakor poročajo listi, namerava vlada in sicer tako, da bode razpustila kolektivne zadruge in upeljala na njih mesto strokovne. Ta korak zamoremo le z veseljem pozdraviti, ker le s strokovnimi zadrugami se da res pomagati obrtnemu stanu. V sedanjih kolektivnih zadrugah so zastopani najrazličnejši obrti, kajih težnje so čestokrat med sabo v nasprotju in zatorej je sedaj zelo otežkočena, če ne nemogočena obrtna kreditna organizacija, organizacija nakupa in prodajanja itd.

Občine v področju Rače pošte so že dvakrat pri trgovinskem ministerstvu prosile in zahtevale za dvojezični napis na pošti in strmite, še niti odgovora ni! Kaj rečete k temu gospod drž. poslanec?

Nemštvu nazaduje. V Oreho vasi pri Slivnici se je našel 617 ljudi in sicer v Oreho vasi sami 322, v Hotinji vasi 295. Med njimi ni nobenega Nemca. Pred 10 leti je bilo le 599 ljudi in znani g. Retschnigg je 186 za Nemce vpisal.

Gospod okrajni glavar mariborski tirja tam, kjer so samo slovenski kažipoti dvojezične, in kjer so v celo slovenskih občinah samo nemški, tam molči. Ali je c. kr. okrajni glavar za ponemčevanje plačan?

Sv. Trojica v Slov. gor. Dne 4. svečana je tukajšni v obče spoštovani zdravnik gosp. Srečko Ryzienski po dolgo trajajoči bolezni umrl. Rajni je bil blaga duša in pov sod priljubljen. N. v m. p.

Vse pride na svitlo. S ptujskega polja: Lanskega leta, ko sta imela v Ptuj priti c. kr. namestnik grof Clary in deželnli glavar grof Attems, tedaj dva nemška grofa, in sicer zaradi otvoritve nemške deželne gimnazije in nekega valisča za nemške dijake, hodilo je več nemških in nemčurskih mestjanov po vseh niže Ptuj, da bi dobili slovenske kmete in njih sinove za banderij. Visoke gospode iz Gradca, ki so prišli samo k mestjanom v goste, naj bi bili kmetski jezdeci spremljali od železnice v mesto! Tudi pek in župan Ornik se je trudil za tak banderij in mi se le čudimo, da se ni zatekel k prijatelju Wisenjaku! Ptujčani so hoteli imeti jezdece slovenske korenine, da bi bili lahko obema grofoma pokazali, kako njih slovenski kmetje ubogajo, da njim na ljubo pred nemškimi grofi zatajijo celo svojo narodnost, zavržejo slovensko bandero in se obnašajo kot mutci! Od neke strani se je namreč tirjalo, da tisti, kateri jezdijo kot spremljenc valci grofov, ne smejo besedice ziniti, da ne smejo nobenega prispevca v svojem jeziku pozdraviti, da nobeden ne sme imeti slovenske trobojnice, ampak samo štajersko.

Kot konjski hlapci, tiki kot mutci, bi naj slovenski posestniki jahali, da bi c. kr. namestnik in deželnli glavar ne zvedela, da je ptujski okraj slovenski, da v okraju živi poleg peščice nemcev in nemčurjev nad 50.000 slovenskih duš! In kako se je od neke strani sleparilo! Ker kmetje pod tako poniževalnimi, za njih naravnost sramotnimi pogoji niso hoteli sodelovati, vzeli so nekateri gospodje na pomoč laž in zvijačo! Trdili so namreč, da se pred tema dvema grofoma ne sme slovenski govoriti, da se ne sme prikazati slovenska bandera, da je mogoče, da se kmetom, ki bodo jahali, celo nekaj dače odpusti. Od kod in od kedaj pa ima c. kr. namestnik ali deželnli glavar štajerski pravico, dačo nalagati in odpuščati? Slovenski

kmetje niso tako zabiti, da bi škrincem take gorostasne budalosti verjeli in so doma ostali. Tiste pa, ki so take reči lagali, pa naj bode sram v dno njih črne duše! Sramota!

Poročil se je pri Kapeli blizu Radgone g. Fr. Rautar z gospodično in slovensko našrodnjakino Marijo Mühr.

Doktorjem zdravilstva je bil na graškem vseučilišču promoviran g. Josp Strašek iz Koprivnice pri Sevnici.

Umrla je v Mariboru spoštovana gospa S. Sivka, dne 2. svečana. Za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu in za krasne darovane vence se izreka najtoplejša zahvala.

Iz Radgone. Rojaki gornjeradgonske občine! Ali ne vidite in ne slišite, kaj se je zadnjega ali prvega tega meseca prigodilo? Mura je namreč z ledom pokrita, da se lahko povsod čez njo gre in Nemci so prišli čez njo ter vam zamenjali slovensko-nemške občinske table z nemškimi. Že bolje kot pol stoletja hodim čez radgonski most, a sem vedno gledal dvojezične napise, sedaj ste jih odstranili! Ali rojaki gornjeradgonski spite? Pokažite, da še tu niso pruska tla, ampak da smo še na Slovenskem in Avstrijskem!

Iz Polic pri Radgoni. Od nas se nihče rad ne oglaša po časnikih. Pa ako bo tako napredovalo, se bomo morali vendar tudi v časnikih večkrat zglasiti in poprijeti. Naš občinski predstojnik se po vsakih volitvah celo inače obnaša nego pred volitvami, posebno proti takim, kateri ne volijo po želji njegove garde. Nam je vseeno, kako se v svoji gostilni do svojih izobražencev obnaša. Pa tega ne pustimo, da bi se ob uradnih dnevi delale opazke o naših ljudeh. Mi bomo vprašali na merodajnem mestu, ali smemo v Avstriji svoje veroizpovedanje in svojo narodnost javno priznavati, in ali nas sme kdo za to ob uradno določenih urah stavljati na odgovor.

Iz drugih krajev.

Gospod dvorni svetnik Fr. Šuklje je šel v pokoj ter se je tudi že iz Dunaja preselil na nekdaj Rozinov grad v Kandiji pri Novem mestu, katerega je že pred par leti kupil ter popolnoma prenoviti dal.

Opomin nemškim mogotcem. Poljski trgovci v Varšavi in Krakovu so sklenili bojkotirati nemške fabrikante radi preganjanja Poljakov na Nemškem. To bo izvrstno zdravilo nemškim šovinistom in doseže go to želeni vspeh, ako bodo Poljaki vstreljali pri storjenem sklepu.

Nov kmetijski list. V Trstu je začel izhajati »Vinarski in vrtnarski list« kot »glasilo kmetijske družbe za Trst in okolico«. Izhajal bode jedenkrat na mesec, ureduje ga Anton Štrekelj, velja za leto eno krono.

Društvene zadeve.

Bralno društvo v Framu priredi v sredo, dne 13. svečana veselico s petjem, šaljivim srečkanjem in prosto zabavo v prostorih gosp. M. Turnerja, h kateri veselici se vabijo udje in po udih upeljani gosti Na veselo svidenje!

Odbor.

Pevsko društvo Braslovče priredi na 13. svečana t. l. veselico (koncert) v prostorih g. Franc Grad-a.

Bralno društvo v Št. Ilju v Slov. gor. ima prihodnjo nedeljo t. j. dne 10. t. m. po večernicah v prostorih g. F. Celcerja svoj občni zbor z običajnim vsporedom. — Naše društvo je sklenilo, da ta predpost ne priredi nobene posebne slavnosti, razven petja onih domačih in sosednih pevcev. Komur zadostuje mila slovenska pesem in domača govorica, vsak nam je drag gost. Torej na svidenje dne 10. t. m. v Št. Ilju.

Bralno in pevsko društvo Maribor priredi v nedeljo, dne 10. svečana 1901 gledališko predstavo v veliki dvorani »Narodnega doma«. Uprizori se: Brat Martin. Ljud-

ska igra s petjem v 4. dejanjih. Poslovenil M. Osamelec. Začetek ob 8. uri zvečer. Med posameznimi dejanji svira slavna veteranska godba. Vstopnina: sedeži v dvorani od 1.—5. vrste po 50 kr., od 6.—10. vrste po 40 kr. in od 11.—16. vrste po 30 kr., stojišče v dvorani 20 kr., sedeži na galeriji po 15 kr. stojišče na galeriji 5 kr. Vstopnice se dobre dne 10. svečana 1901. od 2.—4. ure popoldne in od 7.—8. ure zvečer v »Narodnem domu«. Kdor ni udruštva, dobi vstopnico le, ako plača povrh 10 kr. na udnini in postane na ta način udruštva. K obilni udeležbi vabi najljudneje o d b o r.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 29. decembra 1900 do 18. januarja 1901 poslali prispevok p. n. gospoda in društva: »Ormoška posojilnica« 40 K; podružnica za Konjice 6:50 K; »Narodna čitalnica« v Ptiju na Silvestrov večer pri tomboli na branih 15:54 K; ženska podružnica za Maribor po g. Ani Majcenovi 275:82 K; M. Skale iz Konjic za slovensko šolo v Mariboru 3 K; »posojilnica« v Makolah 30 K; župnik Mil. Schmid dar solčavskih Mohorjanov 16 K; kapelan pri Vel. nedelji Matija Eferl 2 K; »Posojilnica« na Dolu (Štaj.) 10 K; c. kr. notar v Gor. Radgoni Oton Ploj 10 K, mesto vence pokoj. župniku Antonu Belšaku; kapelan v Slov. Bistrici Iv. Nep. Grobelšek zbirko 15 K, posiljalatelj je daroval 5 K; župnik Zdravko Mikus in posestnik Matija Zupanc iz Št. Jurija ob juž. železnicu pa tudi po 5 K, žeče naj bi družba prospevala in resila obilo otrok mili domovini! — Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Narodno veselico priredijo Tomaževski rodoljubi v sredo, dne 13. februarja t. l., v prostorih gostilne g. Skerleca pri sv. Tomažu. Vspored: 1. Gledališke igre: »Oreh« in »Svoji křsvojim.« 2. Šaljiva loterija. 3. Šaljiva pošta. Med posameznimi točkami svira godba. — Vstopnina: stojišča 10 kr., sedež 20 kr. Začetek ob 6. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi uljudno o d b o r.

Vinorejsko društvo v Vurbergu pri Ptuji bode dne 10. t. mes. ob 3. uri popoldne imelo v prostorih g. Janeza Krefelna, gostilničarja na Spodnji Grajeni. Govoril bode g. Bele o trtoreji in sadjarstvu. Nadalje se vrsi pozdrav načelnika in volitev novega odbora, vsprijemanje novih udov, potem pa prosta zabava. K obilni udeležbi vabi o d b o r.

Bralno društvo v Studenicah priredi v nedeljo, dne 10. svečana, ob 5. uri popoldne veselico s petjem, igro, plesom, maskerado itd. v gostilni g. J. Koropčevej v Studenicah. O d b o r.

Kmetijska zadružna v Št. Ilju pri Velenju prideljuje že čez pol leta prav fino namizno surovo maslo. Ker še stalnih odjemalcev nima, priporočamo isto toplo, da se odjemalci zglose. Podpirajmo naša domača podjetja, posebno ubozega kmeta!

Bralno društvo 'Sloga' v Čadramu bo imelo v nedeljo, dne 10. febr. t. l. v prostorih g. Blaža Mlakarja veselico s petjem, deklamacijami, govorji, šaljivim srečolovom. Začetek ob 3. uri popoldne. Domače in sosedje ob bližu in daleč, posebno iz Konjic, Prihove in Kebbla prav uljudno vabi odbor.

Sportno društvo 'Maribor' ima svoj občni zbor dne 7. febr. 1901 v prostorih gostilne »Narodnega doma« v Mariboru ob 8. uri in v slučaji nesklepnosti ob 9. uri zvečer s sledenjem vsporedom: 1. Poročilo predsednikovo, 2. poročilo tajnikovo, 3. poročilo blagajnikovo, 4. dopolnilne volitve, 5. eventuvalnosti. Z velespoštovanjem Dr. Glaser, t. č. predsednik. Dr. Grossmann, t. č. tajnik.

Za božičnico slovenske šole na Muti so darovali: Rodoljubi marnberškega okraja in preč. duhovščina 48 K, g. A. Klobučar 12 K, g. dr. Glančnik odvetnik v Mariboru 10 K, preč. g. J. Križanič kanonik v Mariboru 4 K, preč. g. Markovšek v Mariboru 2 K, preč. g. J. Majcen dv. kap. v Mariboru 2 K, g. dr. Firbas odvetnik v Mariboru 2 K, trgovec

g. N. Prstec v Mariboru 1 K, trgovec g. Dolenc v Mariboru pa več ostankov blaga. Neimenovan preč. g. ob svojem obisku 5 K, g. F. Cerkovnik, kovač v Muti 80 h, g. N. N. mizarski pomočnik 70 h. Za vse blage darove se srčno izreka: Bog plačaj in nadalje priporoča.

Bralno društvo v Cirkovcah priredi v nedeljo, dne 10. svečana v starem šolskem poslopju šaloigro »Zamujen vlak« s prednjašnjem pesmi in z govorom, katerega je prevezel gosp. prefekt Korošec iz Maribora. K obilni udeležbi vabi o d b o r.

Kmetijsko bralno društvo v Starem trgu tik Slovenjegrada priredi v nedeljo t. j. 10. t. m. veselico s petjem in tamburanjem v prostorih g. Petriča. Začetek ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi najljudneje društveni odbor.

Bralno društvo na Dobrni ima svoj letni občni zbor v nedeljo 17. svečana z govorom in petjem. K obilni udeležbi vabi odbor.

Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. vrši se v sredo, 13. svečana veselica v prid uboge mladine v gostilni g. M. Peklarja se sledenjem vsporedom: Krojač Fips ali nevarni sosed (burka v jednem dejanji), 2. šaljiva igra, 3. prosta zabava in ples. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Prireditelji vabijo na obilno udeležbo.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Ondotno »bralno društvo« izreka tem potom podpornim gg. udom Lud. Lederhas, c. kr. profesor v Ljubljani, Ivan Kralj, posestnik v Ilijasvcih in Alojzu Osterc, posestnik v Buncanih, najprisršnišo zahvalo!

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Zopet se približuje čas, ko se treba vpisati v družbo sv. Mohorja. Vabilo torej svoje rojake, drage Slovence in Slovenke, širom naše domovine, a tudi vse one naše brate, ki so morali zapustiti rodno svojo zemljo in sedaj žive na ptujem, da se zberó vsi pod zastavo Mohorjeve družbe, da pristopijo in tako priskrbé za nje nadaljni pravci. Vsak Slovenec, vsaka Slovenka štej si v sveto versko in narodno dolžnost, da je ud te naše družbe! Pristopajte ji sedaj zopet v prav obilnem številu, da bodo v jeseni naše družbene knjige zopet romale v kar največji množini po vsem Slovenskem, da je ne bo hiše in rodbine slovenske, kjer bi se ne prebirale Mohorjeve knjige, ki podajajo toliko primernega berila, koristnega pouka in kratkočasnega razvedrila.

Zato bodi naše geslo: družba sv. Mohorja ne sme nazadovati, marveč mora povsod napredovati, kjer je le mogoče. Mnogo je še krajev, kjer bi se moglo število naših udov Mohorjanov še znatno povišati. Zato ostanejo naj družbi zvesti vsi njeni udi, a pristopi naj tudi čim več novih!

Književni dar, ki se udom pripravlja in deloma v družbeni tiskarni že pridno tiska, je za letos ta-le:

1. »**Zgodbe sv. pisma**, VIII. snopici. — Mnogo prerano nam je zamrl g. profesor bogoslovja dr. Frančišek Lampé, ki si je pri Mohorjanih postavil nemirniv spominek s svojimi »Zgodbami«. Krasnega dela ni mogo dovršiti. Nadaljuje to delo na isti način profesor bogoslovja v Ljubljani, preč. g. dr. Jan. Ev. Krek. Delo se ne bo pretrgal. »Zgodbe« bi pač ne smelete manjkati v nobeni slovenski družini!

2. »**Pamet in vera.** Slovensku narodu v potrditev svete vere.« Tega, našim časom jako potrebnega dela, katero pisuje g. župnik J. M. Seiger-schmid, izide letos I. zvezek. G. pisatelj v njem pojasnjuje z umstvenimi dokazi in mnogimi izgledi temeljne resnice naše vere o Jezusu Kristusu, sveti cerkvi, o vstajenju mrtvih in božji previdnosti. Delo zasluži čim največ bralcev. — Naše častite poverjenike in družnike moramo opozoriti, da letos ne izide molitvena knjiga. Družbena knjiga »Pa-

met in vera« ni molitvenik, ampak poučna apoletična (bogoslovska) knjiga v večji obliki na 10 tiskanih polah, v obliki kakor lanska knjiga Anton Martin Slomšek. Zatorej ni treba dodajati veznine za molitvenik.

3. »**Umni kletar.**« Spisal ga je g. učitelj A. Kosi. Opisuje kako dobro in temeljito umno kletarstvo. Na 8 polah dodanih je mnogo lepih podob, ki vsebino dobro pojasnjuje.

4. »**Za srečo!**« V tej obširni povesti, ki obsegata 12 polah v obliki »Večernic«, nam slika marljivi priovedovalec g. Fr. Malograjski življenje in trpljenje slovenskih izseljencev. Povest bo zanimala vse bralce.

5. »**Slovenskih večernic**« 53. zvezek obsegata štiri lepe povesti, kratkočasno igro »Ne vda jomose!«, temeljiti pouk o novem dohodninskem davku, več pesmij itd.

6. »**Koledar za I. 1902.**« bo izšel v sedanji že priljubljeni obliki s kolikor mogoče raznovrstno, poučno in kratkočasno vsebino.

To je torej naš letosni književni dar. Slovenci, na Vas je, da te knjige romajo v čim večjem številu med naš narod, da se naša družba razširi povsodi! — Gg. poverjenike še posebej prosimo, da tudi letos trudljivo nabirajo širom domovine raztrešena krdela Mohorjanov in jih vpisujejo v našo družbo. Nabiralne pole z denarjam naj se odboru dospošljejo do dne 5. marca. Mnogo truda, sitnosti in nepotrebnih stroškov povzročajo nam tisti, ki nam ne dospošlje ob pravem času udnine!

Posamezne ude in take kraje, ki nimajo 15 udov, pa prijazno opozarjam, da morajo po družbenih pravilih (2 kroni) dodati še 40 vinarjev za upravne stroške, namreč za zavoj, spremnico s kolekom, delo itd. Seveda morajo potem poštnino, ki znaša veliko več, še sami plačati.

Mili Bog naj blagoslovi naše delo in geslo za Mohorjevo družbo bodi: »Ne nazaj in navzdol: marveč vselej naprej in navzgor!«

V Celovcu, dne 30. prosinca 1901.

Odbor.

Cerkvene zadeve.

V Št. Janu pri Dravogradu se v dneh od 30. jan. do 6. febr. obhaja sveti misijon pod spretnim vodstvom treh gospodov iz Jezusove Družbe (Doljak, Vrhovec Žužek). Prepričevalni govorji povzročujejo, da je udeležba navzlic slabim potom prav obilna. Naj bi bil tudi vspeh udeležbi primeren, v to pomozi Bog!

Sevnica ob Savi. Dan 27. januarija je bil za našo faro posebno vesel dan, ki ostane gotovo neizbrisno zapisan v srcih vseh dobrih — pa tudi mlačnih — župljanov. Kakor že na toliko drugih krajev naše domovine ustavnila se je ta dan tudi pri nas Marijina družba, v katero je bilo sprejetih 305 deklet. Po skupnem sv. obhajilu so Marijine hčerke krepko zapele družbino pesem. Vesel in navdušen glas Marijinih hčerk je bil priča to jutro, da je pesnik razumel srca pridnih deklet, ko je zapel:

Že dolgo sem vroče
Zaupno molila,
Da želja bi ena
Se meni spolnila.
Dočakati dā
Naj Bog mi z neba,
Da v družbo Marije
Sprejeta bi bila.

Vprejem, ki se je vršil popoldne je bil ganljiv. Marsikateremu so stopile solze v oči in hvaležen je priznal, da kaj tako lepega še ni doživel, in gotovo je tudi on čutil ob sklepku isto željo v srcu, katero tako lepo izrazi družbena pesem: Varuj družbo, Mati mila, Cvetko mlado rahlo to, v varstvu Tvojem, Da razvila, se čim dalje lepše bo. Sklepna procesija okoli cerkve pa je bila priča, da se vrle Marijine hčerke hočejo ravnati po besedah pesnikovih, ki poje:

Dočakala dan sem: na traku svetinja
Kot plašč me Marijin pred vragom zagrinja.
Ne bo me je sram in proč je ne dam,
Če svet me hudobni še huje preklinja.
Kar so doživele Marijine hčere danes, isto
čaka v kratkem tudi mladeniče, kajih se je
uže oglasilo nad 100.

•Podporno društvo organistov• pri-
čelo je delovati. Prosimo torej vse, ki so
pristop k društvu že naznali, da takoj po-
šljejo svoje doneske, vabimo pa tudi vse
č. gg. duhovnike in organiste in sploh vse
priatelje cerkvene glasbe, da pristopijo k
našemu društvu ter nam tako omogočijo
uspešno delovanje. Društvo je ustanovljeno
za lavantsko, ljubljansko, goriško, krško in
tržaško-kopersko škofijo ter ima sedež v Celji
na Spod. Štajerskem.

Namen društva in razvrstitev udov po-
jasnijo naj sledeči odlomki iz društvenih
pravil:

N a m e n : a) preskrbljevanje onemoglih;
b) podpiranje vdov in sirot; c) podpiranje
podpore potrebnih, bolnih in brez lastne
krivde brezposelnih udov; d) dosega ugod-
nejših službenih in plačilnih razmer; e) pri-
rejanje glasbenih kurzov za organiste in f)
ustanovitev glasbene šole in izdajanje glas-
benega lista, kadar bi se zdelo društvenemu
vodstvu potrebno.

U d j e : Društvo obstoji iz rednih, pod-
pornih, ustanovnih in častnih udov. Redni
udje zamorejo biti vsi pri rim. kat. cerkvah
službujoči organisti, ki se zavežejo plačati
mesečno po 1 K. Podporni udje postanejo,
brez ozira na stan in spol, tiste osebe, družbe
in društva, katere plačajo društvu najmanj
vsako leto 4 K. Ustanovni udje so tisti, ka-
teri enkrat za vselej v teku enega leta vpla-
čajo 50 K v društveno blagajno. Častnim
udem morejo se pri občenem zboru imenovati
osebe, koje so si pridobile posebnih zaslug.

Pri vstopu plača se vpisnine 4 K in 10 h za
pravila, katera dobi vsak ud s sprejem-
nico vred.

Zeleti bi bilo, da redni udje (organisti)
pošljajo udnino, če mogoče, za več mesecov
naprej, ker se s tem blagajniku mnogo dela
prihrani. Tudi darovi se hvaležno sprejemajo.
Imena darovalcev objavlja se bodo v raznih
listih. Vse pošljatve, ki se tičajo društvene
blagajne, naslovijo naj se: Karol Bervar, me-
stni organist in blagajnik »Podpornega dru-
štva« v Celji.

•Podporno društvo organistov•
Josip Kamnikar, Silvester Šentjurc,
tajnik. predsednik.

Loterijske številke

Gradec 1. februarja 1901. 35, 51, 87, 8, 7
Dunaj * * * 53, 57, 27, 6, 79

Chief - Office: 48 Brixton-Road London, SW.

A. Thierry-jevo pravo centifolijo mazilo

je najboljše vlačno mazilo, ima po dobrem osnaženju bo-
lečino olajšajoč učinek in hitro zdravi, odpravi z omehča-
njem vsakovrstna vrinjena telesa. — Je za **hribolazce**,
kolesarje in **jahače** neobhodno potrebitno.

C C C Dobiti je v vseh lekarnah. ☺ ☺ ☺
S pošto frankirano 2 lončka 3 K 50 v, 1 lonček za poskus
proti nakaznici 1 K 80 v razposilja s prospektom in z
imenikom prodajalnic za vse dežele sveta **lekarničar**
A. Thierry-jeva tovarna v Pregradi pri Rogatki
pred ponarejanjem in s se opozarja na zgoraj zaznamovano,
na vsakem lončku vžgano znamko. 15 25—5

Hranilno in posojilno društvo v Ptuj, registravna zadruga z neomejeno zavezo.

Vabilo

na

64 2—2

→ občni zbor ←
dne 14. februar 1901 ob 10. ozir. 11. uri predpoldnem
v dvorani „Narodnega doma“ v Ptuj. I

Dnevni red:

1. Precita se poročilo ravnateljstva za leto 1900;
2. Predloži se računski zaključek za leto 1900;
3. Poročilo nadzorstva glede računskega zaključka in nasvet
o porabi čistega dobička; sklepanje o nasvetih;
4. Slučajnosti.

Če bi na prvi občni zbor ob 10. uri predpoldnem ne prišlo
zadostno število zadružnikov, vrši se v smislu zadružnih pravil
drugi občni zbor istega dne, po istem dnevnem redu in v istih
prostorih ob 11. uri predpoldnem.

Na Ptaju, dne 28. januarja 1901.

Ravnateljstvo.

V dobi od 4. do 16. marca 1901 vršili se bodo na vino- in
sadjarski šoli v Mariboru pomladanski tečaji z sledenim vsporedom:

1. Poduk v vinogradarstvu in sadjarstvu za posestnike vino-
gradov, sadonosnikov in druge prijatelje teh panog kmetijstva.

2. Poduk viničarjev in pa praktičnih sadjarjev in cestarjev.

Prvi poduk ima namen, najvažnejše na polji vinogradarstva
in sadjarstva posebno z ozirom na današnje potrebščine teoretično
in praktično raztolmačiti; drugi poduk pa služi namenu, da se vini-
čarji in sadjarji v pomladanskem delu po vinogradih in sadonosnikih
do dobrega praktično izvzbajo.

Število vdeležencev je za vino- in sadjarski tečaj omejeno z
40, za viničarski tečaj pa z 30.

Oni viničarji in sadjarji, ki niso poslani v dotedni tečaj od
občine ali od kake druge strani, od katere bi dobili podporo, dobijo
podporo tu, ako dokažejo z, od občinskega urada potrjenim spri-
čevalom, da so te potrebni.

Vdeleženci obeh tečajev naj škarje in nož seboj prinosejo.
Dobro tako orodje kakor tudi drevesno žago in strugala za drevje
dobijo pa tudi lahko po posredovanji zavoda v najprimernejši obliki
in kakovosti tu.

Prijaviti se je treba do 1. marca pri podpisanim ravna-
teljstvom.

Maribor, 1. svečana 1901.

75 3—1 Ravnateljstvo dež. vino- in sadjarske šole v Mariboru.

Za bolne na želodcu in stare ljudi.

Konjak star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl.
za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za
4·80 gld. **Benedikt Hertl**, grajščak, **Golič**
p. Konjicah, Štaj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri **Al. Quandest**, gosposka ulica, Maribor.

„Vzajemna zavarovalnica“ v Ljubljani Dunajska cesta št. 15 Medyatova hiša

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbam. — Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju
Medyatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska.

Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. Postavno vloženi ustanovni
zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

524 7

Rojaki zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Svoji k svojim.

Kanarčke

lastne odreje, lanske, čistokrvne — trdorské (harcer) plemenite drdrače in piškače po 9, 12, 15 in 18 K; polkryne — izborne pevce po 5, 7, 9 in 11 K; samice po 3 ozir. 2 K priporoča p. n. prečastitom duhovnikom in p. n. slavnemu občinstvu proti poštnemu povzetju v osemnajstno poskušnjo Emilij. Weixl, v Mariboru, Zofijni trg 3. 56 3-2

Da bodo vaše GOSTIJE

pošteno-vesele,
kupite si za 17 kr.

za to jako primerno knjižico

„Zenitovanje“
spisal L. Stepišnik.

Zneseck naj se pošlje v markah.

Knjižico prodaja
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Dr. pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzetjem takoj pošljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneže, makrkyne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne razdražujoče kave in ruskega čaja Dr. pl. Trnkóczyev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček ($\frac{1}{4}$ kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczya

Želodečne kapljice. Izborna sredstva za želodec. — Deluje pomirjujoče, krepilno bolest utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice odvajalne, želodec čistilne. čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasanje želodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Škatla 42 h, šest škatljic 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** 1 škatulja 80 h, tri škatljice 2 K.

Prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvarljivim apnenim železom, utešuje kašlj, razvraja sliz, lajša bol in kašlj, vzbuja tek in tvori kri. — Steklenica K 1:12, pol tucata K 5.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, ublažjujoče drgnenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživiljajoče drgnenje po dolgem hodu in težkem delu. — Steklenica K 1, šest stekl. K 4:50.

Tinktura za kurja očesa.

preskušeno sredstvo proti bolestnim kurjim očesom, bradavicam, roženci, žulim in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest stekl. K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejev, itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjam iste posebno na dr. pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Zivinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočjož žreti in da se zboljuje mleko. Zavojček z navodom glede uporabe 1 K, 5 zavojev samo 4 K.

Prašičji

redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče. Za znotrajanjo rabe, sluzi za tvorbo mesa in tolšč. Zavojček 50 h, 5 zavojčkov samo 2 K. — **Poser!** Ta prašek kakor tudi kakao sladni čaj se smeta prodajati v vsaki trgovini. Ako ju ne bi bilo dobiti v vaši trgovini, pišite na gornjo lekarno.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

J. Pserhoferja čistilne krogljice

so že več desetletij najbolj razširjene in je malo družin, kjer bi to lahko in prijetno delujoče domače zdravilo manjkalo, katero je od mnogih zdravnikov pri hudičih nasledkih slabega prebavanja in telesnega zapora občinstvu priporočeno. Od teh krogljic, ki so tudi pod imenom Pserhoferjeve krogljice ali Pserhoferjeve kri čistilne krogljice znane, velja ena škatla z 15 krogljicami 21 kr, eden zavitek z 6 škatlami 1 gld. 5 kr; pri predpošiljanju denarja velja, poštne proste: 1 zavitek 1 gld. 25 kr., 2 zavitek 2 gld. 30 kr., 3 zavitek 3 gld. 35 kr, 10 zavitek 9 gld. 20 kr. — Navod o porabi se priloži.

Jedina izdelovalnica in glavna založba za razpošiljanje:

I. Pserhoferja lekarna Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

47 10-2

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhofer-jeve teločistilne krogljice“ in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis J. Pserhofer in sicer v rdečih pismenih, kateri je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozebline J. Pserhofer. 1 posodica 40 kr., prosto poštne 65 kr.

Pserhoferjev trpotčev sok, za razlivenje, ena steklenica 50 kr. Pserhoferjev balzam za golšo, 1 steklenica 40 kr., poštne prosto 65 kr. Stollovi Kola-izdelki izvrstno krepčalo za želodec in živce. 1 liter Kola-

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtične specijalitete, naznajene v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje preskrbē.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju. Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštni nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju.

vina ali eliksirja 8 gld., $\frac{1}{2}$ litra 1 gld. 60 kr., $\frac{1}{4}$ litra 85 kr.

Pserhoferjeva britka želodčna tinktura, (nekaj živiljenska esenca imenovana.) Rahlo mečilo, ki budi in krepča želodec pri slabem prebavanju. 1 steklenica 22 kr., dvanašter 2 gld. Pserhoferjev balzam za rane, 1 steklenica 50 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhofer-ja, pospešuje izvrstno rast las, 1 škatla 2 gld.

Zdravilni obliž za rane bivšega prof. Stendela, 1 posodica 50 kr., poštne prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulricha, domače sredstvo proti slabim prebavim. 1 zavitek 1 gld.

Vravnična pomada J. Pserhofer-ja, pospešuje izvrstno rast las, 1 škatla 2 gld.

Zdravilni obliž za rane bivšega prof. Stendela, 1 posodica 50 kr., poštne prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulricha, domače sredstvo proti slabim prebavim. 1 zavitek 1 gld.

Močen kovaški nčenec iz dežele se sprejme pri Bogomil Fogel, kovaški mojster, Gleisdorf pri Gradcu. 57 3-2

Lep gozd
za izsekati, čez 4 orale, se prostovoljno takoj po ceni proda. Nahaja se blizu Male Nedelje pri Ljutomeru. Natančneje se izve pri Mariji Grossmann, grajsčina Gleichenberg, Štajersko.

62 2-2

Služba cerkovnika in organista

v Pamečah se odda. Oglasiti se je takoj, nastopiti pa pozneje. 49 2-2

Proda se takoj **posestvo**, zidaná, z opeko krita hiša in 7 oralov zemlje obstoječ z njiv, travnikov, sadovnic in vinograda. Natančneje se izve pri lastniku Jakob Vonbek, Vodovde.

48 3-2

Zbirajte obrabljené poštne znamke

vseh dežel, vseh vrst, tudi celo navadne. Rabijo se za vzgojo ubogih dečkov v duhovnike. Lepi nabožni spominki, rožni venci, svetinjice sv. Antona in Ježuška v Pragi se pošljajo v dar za poslane znamke. Vpraša se in znamke se pošljajo na Bureau Bethlehem v Bregenz, (Vorarlberg.) 540 (25-6)

Večje posestvo

ne daleč od železniške postaje se prostovoljno **proda**. — Obstoji iz hiše, gospodarskega poslopja, mlina, rezalnice in mlatilnice na vodo in ribnik za pridobavo ledu z poprečnim letnim prispevkom 600 K, potem polja in travnik 19 ha 85 a 87 m², gozdov 7 ha 90 a 14 m² vse v ravnini. Cena 28.000 K, kupčina pod ugodnimi pogoji. — Vpraša se pri c. kr. bilježništvu (notariat) v Slovenjem gradcu. 61 3-2

Poljski malec

(gips), ki je najboljši ter najizdatnejši umetnali gnoj, priporoča M. Berdajs, zaloga specerijskega blaga in semena v Mariboru. 58 3-2

Oves

za seme, domačega pridelka, najrodotovitnejše vrste za Spodnje Štajersko Wilkom in Dupaner proda Karol Hermann v Laškem trgu. 48 5-2

Išče se ◆◆◆◆◆

šafer

kateri mora biti oženjen ter v poljedelstvu in živinoreji dobro izurjen. — Ponudbe naj se pošljajo na oskrbništvo graščine Turnisch pri Ptaju. 34 3-3

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali sprejme se takoj v trgovini mešanega blaga Slavinec & Šeleker v Šmartnem pri Litiji, Kranjsko. 51 3-2

Najčistejše olje

iz kostij napravljeno za šivalne stroje in kolesa (bicikle) v tovarni H. Morbius in Fils, Bazel (Svica).

Dobi se pri 19-27

R. Strasmayer-ju, puškarju v Mariboru.

Fosforjevo

● ● ● ● ● kislo apno za živino priporoča 59 3-2

M. Berdajs, Maribor.

Slikarskega učenca

sprejme takoj Franc Kollar, slikarski mojster v Mariboru, Viktringova ulica 1.
68 2-1

Absolviran vinorejski učenec

išče na kakšnem večjem posestvu službo pod štev. 65 kot gospodarski pristav. — Ponudbe naj se pošljajo upravnosti tega lista.
65 2-1

Lepa hiša

z 9 stanovanji in z vrtom za zelenjavno se takoj proda: Augasse 23, Maribor.

V najem se da tudi lepo posestvo. Natančneje se izve pri lastnici: Mellinove ulice št. 52.
67 3-1

Pridnega učenca

za kovaško obrt sprejme Franc Vihar, kovaški mojster v Framu. (Frauheim.)
69 2-1

Najboljše seme pravega Kašelskega zelja,

katero naredi lepe trde glave in rodi v vsaki zemlji — prodaje 30 gr. za 1 K. Ig. Mercina, posestnik v zg. Kašiji p. Zalog pri Ljubljani.
72 8-1

praseta za pleme

kakor tudi svinje prave Yorkshirske pasme vsake starosti prodati. Ravno tam je oddati tudi dva osla zelo po ceni. Anton Jurca, Ptuj.
70 2-1

Oves**(Willkomm)**

To najboljše pleme ovsu rodi v vsaki zemlji, najprej dozori in se je kot najplodnejše izkazalo, ima visoko in dobro slamo za klajo in se ne poleže. Ker se mora ta oves na redko nasejeti, zadostuje 50 kg na oral. — Razpošilja se 25 kg za 9 K. — 50 kg. za 17 K. — 100 za 32 K. z vrečo vred. — Vzorne vrečice po 5 kg. frankirano z pošto razpošilja za 3 K 20 v oskrbnštvo grajsčine Golitsch pri Konjicah, Štajersko.
71 5-1

Krepek učenec,

krščanskih in poštenih starišev ter priden sprejme se takoj v kmetijskem društvu na Laškem.
73 2-1

Izjava.

Jaz, Janez Ban, pristaš demokraške stranke izjavljam pred sodiščem, da sem 1. decembra 1. l. brez povoda javno očital g. Janezu Čemažar, kaplanu, da ne spolnjuje svoje stanovske dolžnosti. To preklicujem kot obrekovanje.

Sevnica, 26. jan. 1901.

74 1-1 Janez Ban.

Doleten hlapac

še nepokvarjenega značaja, ki je popoloma izurjen pri konjih in razumi vsa kmetijska dela, se išče. Vojaki konjiki imajo prednost. Služba, pod tako ugodnimi pogoji, se lahko nastopi v nekoliko tednih — kje? — to pove upravnijo.
66 1

KUVERTE

s firmo priporoča

**tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.**

Konja

— skopljenec, sicer, 15 1/4 pesti visok, 5 let star, jak ter vrl v voz in koleselj — proda Viljem Leyrer v Mariboru, gospodske ulice 22.
40 1-1

OZNANILO.**Za sklic zapuščinskih upnikov.**

Od c. kr. okrajne sodnije v Mariboru se vsi tisti, ki imajo na zapuščino dne 25. listopada 1900 z oporoko umrlega gospoda Franca Schwarz-a, župnika v Kamci kako tirjatev, pozovejo, pri zgoraj imenovani sodniji

14. svečana 1901

ob 9. uri dopoldne t. s. št. 2. z dokazilom njihovih tirjatev se oglasiti ali pa dotične prošnje poslati, sicer izgubijo, če se oglašene tirjatve poplačajo, vso pravico na zapuščino, ako jim zastavna pravica ne pristoji.

C. kr. okrajna sodnija Maribor, oddelek V,

46 1 dne 22. prosinca 1901.

Kapun.

Vabilo

79 1-1

na
II. redni občni zbor
kmetijskega društva v Leskovci,
registrovana zadruga z omejeno zavezo,
ki se bode vršil

v nedeljo 17. februarja 1901 ob 3. uri popoldan

v hiši štev. 2 na Leskovcu s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva. — 2. Poročilo nadzorstva in računskega pregledovalca. — 3. Odobritev računa za leto 1900. — 4. Volitev načelnika, blagajnika, tajnika in treh odbornikov.

V slučaju neslepčnosti občnega zabora se sklice tretji občni zbor isti dan eno uro pozneje z enakim sporedom, pri katerem se bode zborovalo ne glede na število članov.

Načelstvo.

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Kunigundi na Poh.

ima svoj

redni občni zbor

v nedeljo, dne 17. svečana 1900

ob pol 9. uri dopoldne v šoli pri Sv. Kunigundi na Pohorji s sledenim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
  2. Potrditev letnega računa za leto 1900.
  3. Sprememba pravil.
  4. Nasveti.
- K obilni udeležbi vabi

76 1-1

Načelstvo.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu
vsakovrstne podobice, molitvenike,
rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobic je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak urad ali zasebnike stampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, licno in ceno.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London SW.

Na košček sladkorja naj se vzame po potrebi 20 do 40 kapljic

A. Thierryjevega balzama

kateri je z zeleno nunske tovarniško varstveno znamko in z klobučkovim zavrom: — „Allein echt“ — prevoden. Temu balzamu se mora zači prednost dati, ker se lahko ne samo zunanje ampak tudi notranje v mnogih slučajih porabi in dobro vpliva.

S pošto frankirano 12 majhnih ali 6 velikih steklenic 4 K. Steklenice za poskus proti nakaznicu po 1 K 20 vin. s prospektom in imenom prodajalnic vseh delž sveta razposilja lekarničarja **A. Thierry-jeva lekarna v Pregradni** pri Rogački Slatini. Svari se pred ponarejanjem in naj se pazi na v vseh državah registrirano nunske tovarniško znamenje v zeleni barvi.

3 17 25-5

78 1-1

VABILO**na
redni občni zbor,**

katerega priredi hranilnica in posojilnica pri Mariji Snežni na Velki, registrirana zadruga z neomejeno zavezo,
dne 21. februarja 1901 ob 1. uri popoldne.

Dnevni red:

2. Poročilo načelstva. — 2. Poročilo računskega pregledovalca o letnem računu in nasvet o porabi čistega dobička. — 3. Volitev načelnika in nadzorstva. — 4. Slučajnosti.

Ko bi ob določenej uri, v smislu pravil, občni zbor ne bil sklepčen, otvoril se ob 3. uri popoldne drugi, po ravno istem dnevnem redu.

Načelstvo.